

FESTIVALOVÝ DENNÍK

19. - 26. 6. 2015
Trenčianske Teplice
Trenčín

23. Art Film Fest
pondelok 22. júna 2015
číslo 4 • ZADARMO

artfilm

FORZA

MESTO
TRENČIANSKE
TEPLICE

TRENČÍN

KÚPELE
TRENČIANSKE
TEPLICE
PRAVÉ KÚPELE

Pravda

artfilm fest
INTERNACIONÁLNY FILMOVÝ FESTIVAL
TRENČIANSKE TEPLICE
TRENČÍN

foto: AFF/Radovan Stoklasa

PRED PRVOU KLAPKOU SME OBETOVALI SOPKE

Pod sopkou žije María. Má sedemnášť, mayské korene aj črty a to je vlastne všetko. Panenstvo vymení za lákavú vidinu cesty do Spojených štátov. Guatemalský film *Sopka Ixcanul* uvádza Art Film Fest v Medzinárodnej súťaži hraných filmov. Jeho argentínska producentka **Pilar Peredo** hovorí, že než film začali nakrúcať, musel štáb požiadať sopku o dovoľenie.

Kto žiadal, aby sa nakrúcanie prispôbilo tradičným rituálom guatemalských Indiánov?

Aj počas nakrúcania sme sa ešte niekoľko ráz priklonili k tradičným rituálom, o povolenie nakrúcať sme žiadali napríklad aj vodu. Spolupracovali sme s ľuďmi z dediny, ktorá leží najbližšie k sopke, na ktorej sme nakrúcali. Žili sme tam šesť týždňov a tri mesiace predtým sme robili kastinky. Tak sme sa miestnym všetci prispôbili.

Ako k rituálom pristupoval režisér Jayro Bustamante, ktorý z *Guatemaly* pochádza?

Jayro sa síce narodil pri jazere Atitlán, kde žije najviac mayských

komunit, vyrástol s matkou, ktorá ho učila hovoriť jazykom miestnych, ale je mestic a od 17 rokov študoval v Paríži či Ríme. Je z 20 percent miestnych, ktorí nepatria k pôvodnej kultúre. Rituály a zvyky potomkov Mayov pozná veľmi dobre, ale počas nakrúcania sme spolu objavili niektoré ďalšie. **Prečo sa vlastne Jayro Bustamante rozhodol nakrútiť *Sopku Ixcanul*?**

Ten film vznikol na základe skutočného príbehu. Jayrova mat-

ka robila zdravotníčku osvetu v chudobných mayských komunitách a predstavila Jayrovi skutočnú Mariu. Jayro sa potom rozhodol vo filme spracovať aj problém únosov detí.

Koľko autenticity je teda vo vašom filme?

Nakrúcali sme v autentickom prostredí, ale usadlosť pri kávovej plantáži sme vystavali my. Sopka bola, samozrejme, ozajstná. Herci, s ktorými sme filmovali, boli tiež z mayskej komunity, predstaviteľka Marie predtým nehrala nikde, jej filmová mama sa venuje pouličnému divadlu.

Ako ste teda s hercami pri nakrúcaní pracovali?

Museli sa naučiť texty, ale celé nakrúcanie bolo interakciou hercov s režisérom. Keď mali pocit, že niečo z textu by v mayskej komunite nezaznelo, povedali to a my sme scenár upravili.

**Zuzana Kizáková
Juraj Fellegi**

UKRAJINSKÉ INŠPIRÁCIE

V novembri minulého roku som prvýkrát cestoval do Kyjeva na MFF Molodist. Cestoval som s obavami aj s predsudkami.

Už let tam bol atypický. Až na nás, asi desať bežných cestujúcich, okupovali celé lietadlo letušky a piloti ukrajinských aerolinií, ktorí sa zrejme vracali z nejakého firemného školenia. Vek okolo 25 rokov. Leteli domov bez obáv. Žiadna skepsa či znechutenie z toho, do čoho sa to musia vracat' (aké počujeme u nás). Toľko krásy, mladosti, energie naživo nás - predpokladám, že všetkých desiatich - zaskočilo.

Ani neskôr v Kyjeve ma pozitívne naladenie z mladých ľudí pozorujúcich sa do budúcnosti iným smerom (ako na východ) už neprešlo.

Súčasný ukrajinský film, najmä ten krátky, som čiastočne registroval z prípravy pôvodnej artfilmovej sekcie Artefakty. Tam bola skepsa opodstatnená. Básnivosť, lyrizmus, podivné alegórie, rozprávkové črty bytostí v hmlistom (nezvládnutom) rozprávaní. V krajine aj vo filme sa ale odvtedy mnohé zmenilo. Napriek tomu oboje stále obchádzame.

Výber dlhometrážnych ukrajinských filmov z rokov 2013-2014 na tohtoročnom AFF teda nie je len prvoplánovým politickým gestom. Sekcia Focus: Ukrajina sa len pridáva k tomu všetkému, najmä obrazom, čo nám dnes túto radikálne sa meniacu krajinu predstavuje a približuje. Ignoranciou sa predsudkov nezbavíme.

**Martin Kaňuch
zostavovateľ sekcie**

**Sopka Ixcanul na AFF
dnes 14.30 h - v Cinemaxe C**

3 OTÁZKY PRE...

MARTINU BUCHELOVÚ

Ako jediná Slovenka sa so svojim filmom Zelená vlna dostala medzi 36 snimok, ktoré Art Film Fest uvádza v Medzinárodnej súťaži krátkych filmov. Pôvodne ho nakrútila ako semestrálne cvičenie na Vysoké školy múzických umení v Bratislave. Réžiu tam študuje tretí rok.

Čo bola prvotná inšpirácia, aby ste nakrútili Zelenú vlnu?

Najskôr bolo školské zadanie: Prenasledovanie. Zároveň som si mala vyskúšať filmovanie s koňmi, lebo s nimi pracujem aj v bakalárskej práci. Tiež som chcela urobiť film, v ktorom sa ľudia budú pasovať s ťažkou životnou situáciou a nebudú mať na výber. Inšpiráciou boli aj vzťahy s mojim dedom. Nie je taký, ako postava vo filme. Tiež máme fóry, ktoré sú medzi nami. Ale film nie je autobiografické dielo.

Bolo náročné nakrúcať s koňom?

Bolo to náročné po mnohých stránkach. Mali sme rozpočet 150 eur a nemohli sme si dovoliť cvičené, filmové kone. Pre porovnanie, v súťaži krátkych filmov je aj dielo švédskeho študenta, ktorý mal rozpočet 9500 eur. Najhoršie bolo, že v deň, keď sme nakrúcali, bola strašná zima a poľadovica. Bolo to na poli a kôň bol vystresovaný. Veľmi som sa bála, že sa rozbehne, šmykne a zlomí si nohu. Navyše, pre zlé podmienky sme na scénu s koňom mali len dva pokusy.

Ako sa dá nakrútiť film za 150 eur?

Mám veľmi šikovnú produkčnú a všetci členovia štábu sú ľudia zo školy. Za roky štúdia som zistila, že si treba vybrať nielen šikovných ľudí, ale zároveň takých, ktorých téma filmu naozaj osloví. Malý rozpočet je dobrý v tom, že núti filmára improvizovať a nevenovať veľkú pozornosť napríklad technickým výstupom. Skôr sa venovať príbehu a hercom.

RYTMUS: SÁM SOM SA EŠTE TAKTO NEVIDEL

Prvé reakcie divákov po zhladnutí filmu na kontrolných projekciách sú vzácné rovnaké. Silné emócie, výraz prekvapenia, že videli niečo neočakávané a vzápätí otázka: „To vám Rytmus dovolí zverejniť?“ Tak píše o pripravovanom filme Rytmus - Sídliškový sen oficiálna stránka.

Režisér filmu Miro Drobný sa s Patrikom Vrbovským stretol v roku 2007, keď pracoval na animovanom seriáli Ovce.sk. „Zháňal som niekoho, kto mi nahovori

rómsku verziu. Počul som o ňom, že je Róm. Keď sme sa stretli, prekvapilo ma, že rómčinu neovláda,“ spomína režisér na prvé stretnutie s kontroverzným rapperom, ktorý ho napokon zaujal vlastnou seba-reflexiou. „Patrik dokáže vidieť samého seba triezvo a s rozumom. Okrem toho má aj vzácnu vlastnosť vidieť dopredu.“ Režisér priznáva, že film začali nakrúcať s úplne iným scenárom, ako nakoniec vzniká. Niekoľko sto hodín nakrúteného materiálu nikto nikdy neuvidí. „To je život, to nie je film, ktorý naplánuješ. Postupne sme oslovovali všetkých z Patrikovho okolia a rozmotávali tak jeho životný príbeh,“ dodáva režisér.

Nakrúcalo sa osem rokov na Slovensku, v Čechách, ale aj v Taliansku, Indii. Rytmus vo filme otvorene rozpráva o súkromí,

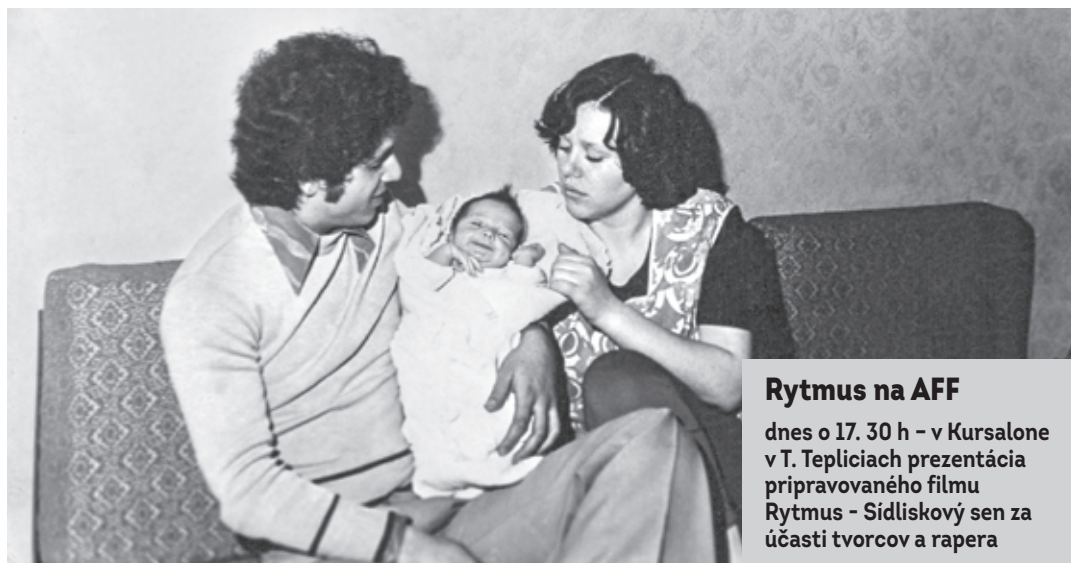
o úsilí presadiť sa. Dôležitú rolu, samozrejme, zohráva jeho rodina a prostredie, v ktorom vyrastal: sídlisko v Přerove a v Piešťanoch. Vo filme zaznie aj viac ako dvadsať Rytmusových skladieb. „Som si istý, že každý si v tom filme nájde vlastný príbeh. Celý čas to hovorím, ja som jeden z vás. Chcel som, aby to natočil niekto, kto má diametrálne odlišný pohľad na svet, ako ja. Sám som sa ešte takto nevidel,“ povedal Rytmus, ktorý do filmu zasahoval minimálne. „Vždy, keď si pozrie novú verziu, pozorne počúvame jeho reakcie. Je to predsa len jeho film. Dôveruje nám,“ myslí si režisér.

Film Rytmus - Sídliškový sen uvedie distribučná spoločnosť Itafilm v slovenských kinách od 20. augusta tohto roka.

Zuzana Čižmaríková

AKTUÁLNE INFO

O tom, čo sa deje, sa dozviete aj na našom Facebooku www.facebook.com/ArtFilmFest a na internetovej stránke www.artfilmfest.sk.

Rytmus na AFF

dnes o 17. 30 h - v Kursalone v T. Tepliciach prezentácia pripravovaného filmu Rytmus - Sídliškový sen za účasti tvorcov a rapera

FILMOVÉ TIPY NA DNES

Magické dievča

10.45 h Festivalové kino ODA, Trenčín

12-ročná Alicia trpí leukémiou. Jedno z jej posledných želaní je získať kostým jej magickej seriálovej hrdinky. Lenže ten stojí 7000 eur. Otec sa však podujme splniť jej prianie, hoci bude musieť sklznúť k zúfalým činom. Film získal v San Sebastiane Zlatú mušľu za najlepší film aj Striebornú mušľu pre najlepšieho režiséra.

Sangailino leto

13. h Kino Prameň, Trenčianske Teplice

Tichá a introvertná Sangaila sa počas letných prázdnin zoznámí so sebavedomou a rozhodnou dievčinou. Obe ochutnávajú, čo život na vidieku ponúka, a ich dôverný vzťah vyúsťi do intimného tajomstva. Citlivý príbeh o vášnivej oddanosti a delikátnych zážitkoch získal na najslávnejšom festivale nezávislých filmov v americkom Sundance cenu za najlepšiu réžiu.

TEMNÁ STORY MORSKEJ VÍLY

Keď v roku 1836 napísal Hans Christian Andersen Malú morskú vílu, nemohol tušiť, že o necelých dvesto rokov jeho rozprávka vypláva z magických morských hĺbín do nelichotivého prostredia temného prístavu. Že jeho nevinná víla bude bojovať o lásku neverného pasáka v útrobách upadnutého bordelu. A že príbeh bude určený skôr dospelým ako deťom. Bolo by zaujímavé sledovať jeho rozhovor s výtvarníkom, scenáristom a režisérom Janom Balejom, ktorý adaptoval Malú morskú vílu vo filme Malá z rybárne. Ten si diváci na Art Film Feste budú môcť pozrieť skôr, ako sa dostane do slovenskej kinodistribúcie.

„Andersenova rozprávka ponúka krásny a silný príbeh s výraznými a jedinečnými charaktermi, bohatý na atmosféru, plný výtvarných inšpirácií a možností pracovať s rozprávkovými archetypmi,“ ozrejmil Jan

Balej impulz, ktorý viedol k príprave česko-slovensko-nemeckej snímky. Vznikla tradičnou bábkovou metódou a animáciou podporenou digitálne vytvorenými pasážami. Jedna sekunda tejto metódy pritom zabrala animátorovi približne hodinu práce.

„Nezanedbateľná bola i moja túžba ako výtvarníka urobiť film vizuálne pôsobivý a osobitý. Preto som zvolil techniku bábkovkej animácie (stop-motion) založenej na bohatej tradícii českého animovaného filmu, s ktorou pracujem od začiatku mojej filmovej tvorby. Istá „hrubosť“ bábkovkej animácie a zároveň „realnosť“ scenérie pomáha filmu navodiť atmosféru nevidaného prístavného mesta. Niektoré lokácie ako napríklad podmorský svet, atmosférické efekty na oblohe z oblakov dymu či zlatá ryбка v akváriu Morského kráľa, si však žiadali použitie počítačovej animácie,“ dodal Jan Balej, ktorý

Malá z rybárne na AFF
dnes 15.30 h - v Kine Prameň
23. 6. o 17. h - v Cinemaxe C
25. 6. o 13. h - v Kursalone

má doma dvoch Českých levov za výtvarný počín - za filmy Fimfárum 2 a Jedné noci v jednom meste.

K nim si možno priloží aj sošku Modrého anjela - hlavnú cenu Art Film Festu, o ktorú sa uchádza v Medzinárodnej súťaži hraných filmov. Celovečerný animovaný film je v súťažnej kolekcii po prvýkrát v 23-ročnej histórii festivalu. „Desivo realistický príbeh o nenaplnenej láske a o hodnotách dnešnej spoločnosti upútava podmanivou atmosférou, výraznými a jedinečnými charaktermi a vizuálnou originalitou, príznačnou pre režiséra a výtvarníka Jana Baleja. Jeho pôsobivá bábkar-ská transkripcia klasickej rozprávkovej predlohy posúva príbeh viac a dôslednejšie k dospeljšiemu divákovi,“ vysvetlil riaditeľ festivalu a zostavovateľ súťaže Peter Nágel.

Zuzana Sotáková
redaktorka Film.sk

STRUČNE

Vladivojna La Chia. Česká speváčka aj výtvarníčka vystupovala s Lenkou Dusilovou aj Lacom Déczim, predskakovala Marilynovi Mansonovi aj Richardovi Müllerovi. Za hudbu k filmu Nevinnost získala nomináciu na Českého leva aj Cenu filmovej kritiky. Od 22. h vystúpi v Kursalone v Trenčianskych Tepliciach.

Kinematograf v Trenčíne uvedie o 22. h český film Hodinový manžel režiséra Tomáša Svobodu. Štyria vášniví hráči vodného póla musia zo dňa na deň premeniť na opravárov všetkého... napokon nie len v domácnosti.

BMX-kový komiks, nadsadenú postapokalyptickú krvavú komédia a lovestory Turbo Kid ponúka o 23.59 h v Kine prameň sekcia Nočná prehládka. (red)

Osobné uvedenia

10.30 h - v RTVS ArtKine Metro uvedú krátke súťažné filmy režisérka Martina Buchelová - Zelená vlna a Viktor Nordenskiöld - Mimo tento svet

13. h - v Kine Prameň uvedie herečka Julija Steponaityte súťažný film Sangailino leto

15.30 h - v Kine Prameň uvedú tvorcovia súťažný film Malá z rybárne

16. h - v RTVS ArtKine Metro uvedie režisér Guérin van de Vorst krátky súťažný film Macedónsky výlet

Pod elektrickými oblakmi
18.30 h Kino Prameň, Trenčianske Teplice

Mimoriadne zvláštne sci-fi sa odohráva v roku 2017, presne 100 rokov od Veľkej októbrovej socialistickej revolúcie. Dystopia o blízkej budúcnosti Ruska je rozdelená do ôsmich poviedok, v ktorých protagonisti skúmajú napätie medzi slobodou a neslobodou v ruskej spoločnosti. Snímka získala Strieborného medveďa za výnimočný umelecký vklad na Berlinali.

Telo
18.45 h Festivalové kino ODA, Trenčín

Na vzťahu dievčaťa-anorektičky, smútiacej za matkou a psychologičky, ktorá sa snaží komunikovať s mŕtvymi, je vykreslený strach zo smrti, túžba po intimitate aj konflikt medzi rozumom a vierou v nadprirodzený svet. Jedna z najrenomovanejších európskych filmárov súčasnosti - Małgorzata Szumowska získala za film na Berlinali Strieborného medveďa za réžiu.

Úžasný Boccaccio
21. h Kino Prameň, Trenčianske Teplice

Novinka legend talianskej aj európskej kinematografie, bratov Paola a Vittoria Tavianiocov, ktorí sú na scéne už šesť desaťročí, pozýva na znovuoobjavenie rozprávačského čara jedného z najväčších európskych literátov. Tavianiiovská interpretácia Dekameronu sa zameriava na päť zo sto klasických príbehov renesančnej histórie a vzdáva im vizuálnu aj poetickú poctu. (kiz)

Riaditeľ Art Film Festu Peter Nágel po krste čerstvého DVD filmu režiséra Jara Vojteka *Deti* s členmi festivalového štábu a tvorcami snímky.
foto: AFF/Radovan Stoklasa

WE MADE AN OFFERING TO THE VOLCANO

Maria lives at the foot of a volcano. She's 17 years old, she has Mayan roots and features, and that's really all there is to say. She exchanges her virginity for the chimera of a journey to the United States. The Guatemalan film *Ixcanul* is being screened in Art Film Fest's International Competition of Feature Films. Its Argentinean producer Pilar Peredo says that before they could shoot the film, the crew had to ask the volcano for permission.

Who requested that the filming conform to the traditional rituals of the Guatemalan Indians?

We deferred to traditional rituals during the shoot itself, too; we also asked the water, for example, for permission to film. We cooperated with people from the village closest to the volcano. We filmed and lived

there six weeks, and three months previously we did the casting there, so we all adapted to the locals.

How did Jayro Bustamante approach the rituals, being from Guatemala himself?

Despite having been born on Lake Atitlán, home to the most Mayan communities, and growing up with

his mother, who taught him to speak the local language, he's still a mestizo, and from 17 on he studied in Paris and Rome. He's among the 20% of locals who aren't part of the indigenous culture. He's deeply familiar with the rituals and customs of the descendants of the Maya, but during the shoot we discovered several more together.

Why did Jayro Bustamante choose to film *Ixcanul Volcano* specifically?

The film is based on a true story. Jayro's mother worked as a health educator in poor Mayan communities and introduced Jayro to the real-life María. It was then that he decided to include the issue of child abduction in the film.

How authentic would you say *Ixcanul* is?

We filmed in very authentic surroundings, but we constructed the farmstead by the coffee plantation at the foot of the volcano. The volcano was, naturally, real. Our performers were also from the Maya community; the actress playing María had never acted before, though her onscreen mother pursues street theatre. They had to learn their lines, but the whole filming process was an interaction between them and the director. When they got the feeling that something in the script didn't sit with the Maya community, they said so and we adjusted it.

Juraj Fellegi, Zuzana Kizáková

Festival sa koná pod záštitou a s finančnou podporou predsedu vlády Slovenskej republiky

Festival finančne podporil AUDIOVIZUÁLNY FOND

Generálny reklamný partner:

Hlavní reklamní partneri:

Oficiálny prepravca:

Reklamný partner:

Logistický partner:

Partneri:

Hlavní mediální partneri:

Oficiální dodávatelci:

Mediální partneri:

